

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

Broj 20 | Prosinac, 2016.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA

Uprava za financijsko upravljanje, unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole

SADRŽAJ

I. AKTIVNOSTI U IV. KVARTALU 2016.....	5
1.1. Obavljene povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2016.....	5
1.2. Objava predložka internog pravilnika o unutarnjoj reviziji.....	6
1.3. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru.....	7
1.3.1. Izobrazba za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor.....	7
1.3.2. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru.....	8
1.4. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova.....	9
1.5. Međunarodna suradnja i aktivnosti.....	10
1.5.1. Projekti.....	14
1.5.2. Konferencije, seminari, sastanci.....	14
II. ZANIMLJIVOSTI U IV. KVARTALU 2016. GODINE.....	16
III. NAJAVLJUJEMO.....	19
IV. ZAVRŠNE NAPOMENE.....	20

Autori:

Danijela Stepić
Nikolina Bibić
Larisa Vukoja
Davor Kozina
Željka Tufegdžić
Livio Gutvald
Mladenka Planinić
Ljerka Crnković
Vlado Radman
Mirna Jurčić
Evellin Vitezić Petris

Korektor:

Larisa Vukoja

Grafičko oblikovanje:

STUDIO HRG d.o.o.
Antuna Bauera 38
10 000 Zagreb

Ministarstvo financija

Uprava za financijsko upravljanje,
unutarnju reviziju i nadzor
Sektor za harmonizaciju unutarnje
revizije i financijske kontrole

Veslačka 4
10 000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903
e-mail: shj@mfin.hr
<http://www.mfin.hr/hr/pifc>

Poštovani čitatelji,

na početku nove 2017. godine prije svega vam želimo zdravu, sretnu i uspješnu Novu godinu. U ovom Biltenu vam predstavljamo aktivnosti koje su provedene u zadnjem kvartalu prethodne godine i ujedno najavljujemo aktivnosti koje će Središnja harmonizacijska jedinica provoditi početkom 2017. godine.

U tom kontekstu ističemo novi projekt koji započinje početkom veljače, dajemo sažete informacije o obavljenim povremenim provjerama kvalitete aktivnosti unutarnje revizije kod korisnika proračuna na državnoj i lokalnoj razini, objavljenom predlošku internog pravilnika o unutarnjoj reviziji te obavljenom horizontalnoj reviziji u sustavu EU fondova i ostvarenoj međunarodnoj suradnji s Kraljevinom Nizozemskom. Također dajemo osvrt na novu regulativu iz sustava poreza i proračuna čija primjena započinje s 1. siječnja 2017.

Također, i dalje vas pozivamo da svojim stručnim priložima i zanimljivostima iz prakse sadržajno obogatite sljedeća izdanja Biltena.

NAČELNICA SEKTORA

Danijela Stepić

1.

AKTIVNOSTI U IV. KVARTALU 2016.

1.1. Obavljene povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2016.

Temeljem Godišnjeg plana za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2016.¹ planirano je obavljanje provjere kvalitete kod 10 korisnika proračuna.

Korisnici proračuna kod kojih se obavljala provjera kvalitete odabrani su na temelju:

- ♦ rezultata analize strateških planova unutarnje revizije za razdoblje 2016.-2018. i godišnjih planova unutarnje revizije za 2016.
- ♦ (analizom se uzelo u obzir u kojoj mjeri strateški planovi unutarnje revizije za 2016.-2018. uzimaju u obzir ulogu korisnika proračuna u provedbi reformskih mjera sadržanih u Nacionalnom programu reformi za 2015., odnosno u kojoj mjeri uzimaju u obzir proširenje opsega djelovanja unutarnje revizije na proračunske korisnike te trgovačka društva i druge pravne osobe iz nadležnosti, te s time povezana potencijalna područja revidiranja i mogućnosti obavljanja horizontalnih i vertikalnih revizija)
- ♦ rezultata analize preporuka i učinaka rada unutarnje revizije iz 2015.

¹ Godišnji plan za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije za 2016.
(KLASA: 043-01/16-01/247, URBROJ: 513-08-03-16-1 od 15. lipnja 2016.)

- ♦ uloge korisnika proračuna u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova
- ♦ nalaza i mišljenja, odnosno informacija o stanju sustava unutarnjih kontrola i upravljanju financijskim sredstvima sadržanih u izvješćima vanjske revizije i ostalih dostupnih informacija (Državni ured za reviziju, Sektor za financijski i proračunski nadzor Ministarstva financija)
- ♦ analiza Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2015.

Tijekom 2016. povremena provjera kvalitete obavljena je kod ukupno 10 korisnika proračuna (šest korisnika proračuna na državnoj razini i četiri na lokalnoj razini).

Treba istaknuti da se provjera kvalitete obavlja i radi prikupljanja informacija za poboljšanje metodologije rada unutarnje revizije. Središnja harmonizacijska jedinica na temelju obavljenih provjera kvalitete ima podlogu za utvrđivanja područja u okviru kojih su potrebna daljnja unapređenja prvenstveno metodologije, ali i izobrazbe i ostalih aktivnosti koje doprinose tome da se metodologija primjenjuje na adekvatan način.

Analiza do sada izdanih konačnih izvješća o obavljenim provjerama kvalitete ukazala je da su područja, u kojima se kod većine korisnika proračuna očekuje unaprjeđenje aktivnosti unutarnje revizije:

- ♦ izrada strateških i godišnjih planova revizije i
- ♦ obavljanje pojedinačne unutarnje revizije.

U konačnim izvješćima o obavljenoj povremenoj provjeri kvalitete dane su preporuke za daljnja unaprjeđenja.

Informacije koje su prikupljene kroz obavljene provjere kvalitete u ranijem razdoblju (2014.-2015. godine) je Središnja harmonizacijska jedinica već koristila za unaprjeđenje (npr. prikupljene informacije korištene su prilikom izrade nove Upute za izradu Strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije²) te će ih i nadalje koristiti za kontinuirani razvoj.

1.2. Objava predložka internog pravilnika o unutarnjoj reviziji

Središnja harmonizacijska jedinica je na temelju članka 22. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine, br. 42/16) izradila predložak internog pravilnika o unutarnjoj reviziji koji će zamjenjivati dosadašnju Povelju o unutarnjoj reviziji.

Predložak internog pravilnika objavljen je na internetskim stranicama Središnje harmonizacijske jedinice pod linkom

<http://www.mfin.hr/hr/regulatorni-okvir-1-2>.

² Uputa za izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije (KLASA: 043-01/16-01/326, URBROJ: 513-08-03-16-1, od 1. rujna 2016.)

Obzirom na određene specifičnosti, posebno u djelokrugu rada jedinica za unutarnju reviziju, napravljena su i objavljena dva predložka:

- 1. Predložak internog pravilnika o unutarnjoj reviziji – za ministarstva, županije, gradove i ostale razdjele i**
- 2. Predložak internog pravilnika o unutarnjoj reviziji – za institucije iz nadležnosti.**

Internim pravilnikom o unutarnjoj reviziji definirane su svrha, ovlasti, organizacijsko ustrojstvo i djelokrug rada te neovisnost jedinice za unutarnju reviziju, odgovornosti, obveze i suradnja unutarnjih revizora s revidiranim jedinicama, ostalim jedinicama za unutarnju reviziju i vanjskim institucijama, pristup dokumentaciji, podacima i informacijama koje su značajne za obavljanje poslova unutarnje revizije, osoblju i materijalnoj imovini te pristup podacima o radu unutarnje revizije kao i poduzimanje radnji u slučaju uočenih nepravilnosti i prijevara.

Napominjemo da je **predložak potrebno nadopuniti i prilagoditi** obzirom na specifičnosti i potrebe svake pojedine institucije kao i dosadašnje prakse vezane uz rad unutarnje revizije u instituciji.

Podsjećamo da, temeljem članka 22. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, rukovoditelj unutarnje revizije priprema, a odgovorna osoba institucije donosi interni pravilnik kao opći akt te da se isti objavljuje na mrežnim stranicama institucije. Objava na mrežnim stranicama ne podrazumijeva objavu na Internet stranici institucije. Interni pravilnik se, po donošenju od strane odgovorne osobe institucije, **može objaviti na INTRANET-u institucije (internim mrežnim stranicama institucije).**

Međutim, bitno je da s internim pravilnikom budu upoznate i sve institucije iz nadležnosti za koje se obavljaju poslovi unutarnje revizije te da na određeni način i njima interni pravilnik bude dostavljen.

Također, obzirom da su **1. siječnja 2017.** stupili na snagu revidirani međunarodni standardi za stručno obavljanje unutarnje revizije izvršit će se manje nadopune predložka internog pravilnika o čemu će rukovoditelji unutarnje revizije biti pravovremeno obaviješteni.

1.3. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.3.1. Izobrazba za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Održani ispiti

Središnja harmonizacijska jedinica je sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (Narodne novine br. 108/15) u sklopu Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor organizirala i

provela:

usmeni ispit za polaznike koji su završili teoretski i praktični dio izobrazbe

- 30. rujna 2016. (7 polaznika)
- 25. studenoga 2016. (4 polaznika)
- 19. prosinca 2016. (5 polaznika)

pismeni ispit za polaznike iz 28. grupe

- 16. rujna 2016. (11 polaznika)

i popravni pismeni ispit za polaznike iz 28. grupe

- 4. studenoga 2016. (2 polaznika)

Novi ciklus izobrazbe

Izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 29. grupu polaznika organizirat će se ovisno o broju zaprimljenih prijava za izobrazbu o čemu će polaznici na vrijeme biti obaviješteni.

Novi ciklus izobrazbe

Izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 29. grupu polaznika organizirat će se ovisno o broju zaprimljenih prijava za izobrazbu o čemu će polaznici na vrijeme biti obaviješteni.

1.3.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Radionice

U svrhu stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor u razdoblju rujan-prosinac 2016. održane su sljedeće radionice:

Rb.	Naziv	Termin održavanja	Br. sudionika
1.	REVIZIJA UPRAVLJANJA IMOVINOM	9.9.2016.	40
2.	REVIZIJA PROCESA DODJELE DONACIJA, SUBVENCIJA I POMOĆI IZ PRORAČUNA	28.9.2016.	51
3.	REVIZIJA UPRAVLJANJA RAZVOJNIM PROJEKTIMA	14.10.2016.	37
4.	REVIZIJA UPRAVLJANJA RAZVOJNIM PROJEKTIMA	21.10.2016.	32
5.	PROVOĐENJE UNUTARNJE REVIZIJE KOD PRORAČUNSKIH KORISNIKA	18.11.2016.	46
Ukupno:		5 termina	206

Sastanci

U izvještajnom razdoblju održani su i sljedeći sastanci:

Rb.	Naziv	Termin održavanja	Br. sudionika
1.	UPUTA ZA IZRADU STRATEŠKOG I GODIŠNJEG PLANA UNUTARNJE REVIZIJE	4.10.2016.	140
2.	UNAPREĐENJE IZRADU REVIZORSKIH IZVJEŠĆA	27.10.2016.	107
Ukupno:		2 termin	247

Naputak o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Sukladno Naputku o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor (dalje u tekstu: Naputak) (Narodne novine, br. 24/16), Središnja harmonizacijska jedinica uputila je aktivnim ovlaštenim unutarnjim revizorima za javni sektor poziv za dostavu izvješća o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 2016. godinu.

Podsjećamo kako su ovim Naputkom napravljene promjene u bodovanju pojedinih oblika stručnog usavršavanja, s ciljem da se potakne uključivanje ovlaštenih unutarnjih revizora u obavljanje poslova mentorstva u sklopu Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, pisanje tekstova za bilten te sudjelovanje u pripremi i izvođenju radionica.

Također, podsjećamo kako je u slučaju neostvarivanja minimalnog broja bodova za stalno stručno usavršavanje, potrebno napisati kratko obrazloženje (predviđeni prostor u elektroničkom obrascu).

Izvešće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2016. godinu potrebno je dostaviti do 15. siječnja 2017. putem elektroničkog obrasca dostupnog na:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/693813/lang-hr>.

1.4. Unutarnja revizija u sustavu EU fondova

Horizontalna revizija sustava praćenja održivosti završenih projekata (IPA I)

Temeljem naloga Nacionalne dužnosnice za ovjeravanje, u listopadu 2016., provedena je horizontalna revizija procesa sustava praćenja održivosti završenih projekata za komponentu I programa pomoći IPA. Razlog pokretanja ove revizije jest procjena funkcionalnog sustava praćenja održivosti završenih projekata uzimajući u obzir da su do sada ukupno završena 303 projekta iz programa IPA komponenta I koja su realizirana kroz 379 ugovora, a čija ukupna vrijednost iznosi 170.740.645,73 eura.

U horizontalnu reviziju bile su uključene sljedeće institucije: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Ministarstvo pravosuđa i Hrvatski zavod za zapošljavanje

Služba za unutarnju reviziju u Središnjoj agenciji za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije izradila je Objedinjeno revizijsko izvješće za navedenu reviziju na osnovu sažetaka konačnih revizijskih nalaza iz institucija uključenih u ovu reviziju i dostavila ga 25. studenoga 2016. Nacionalnoj dužnosnici za ovjeravanje. Kroz ovu reviziju dane su preporuke za daljnja unapređenja za izgradnju funkcionalnog sustava praćenja održivosti završenih projekata financiranih u sklopu I komponente programa IPA.

Rezultati revizije bit će predstavljeni na sastanku IPA TAIB-a u veljači 2017. godine.

1.5. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Suradnja s Kraljevinom Nizozemskom u području unapređenja revizijskog izvješćivanja

U okviru Programa bilateralne suradnje Ministarstva financija Republike Hrvatske s Nacionalnom akademijom za financije i ekonomiju Kraljevine Nizozemske održana je radionica za unutarnje revizore u suradnji s kolegama iz Nizozemske na kojoj se prezentiralo kako unaprijediti kvalitetu revizijskog izvješća u smislu forme i sadržaja.

S obzirom da su revizijska izvješća namijenjena odgovornim osobama institucije i revidiranim subjektima koji su često vremenski ograničeni zbog brojnih obveza, bitno je da revizijska izvješća na sažet i jasan način prikažu rezultate obavljenog revizijskog posla odnosno da prenesu jasne poruke kroz nalaze i preporuke. Na radionici je revizorima predstavljeno izvorno revizijsko izvješće prilagođeno potrebi prezentacije (bez navođenja naziva institucije i sl.) i dorađena verzija izvješća s prijedlozima za poboljšanje.

Važna poruka s radionice je da se revizijska izvješća ne trebaju opterećivati metodološkim opisom procesa same revizije već da revizijska izvješća trebaju sažeti revizijske nalaze, preporuke i zaključke.

Pozornost treba usmjeriti na upravljački sažetak gdje je potrebno istaknuti zašto je obavljanje predmetne revizije bilo važno, kakva je procjena glavnih rizika te koji su najvažniji revizorski zaključci s obzirom na funkcioniranje sustava kontrola.

Suradnja u okviru PEM PAL-a

Zajednica prakse za unutarnju reviziju (IACOP) PEMPAL-a organizirala je završni sastanak Radne skupine za odnos unutarnje revizije s financijskom inspekcijom i vanjskom revizijom (RIFIX) 17. listopada 2016. u Moskvi, Ruska Federacija.

Ciljevi završnog sastanka bili su:

- dovršiti i odobriti Sažetak prijedloga o odnosu unutarnje revizije s financijskom inspekcijom i vanjskom revizijom – dokument o dobroj praksi u kojem se sažeti rezultati rada Radne skupine za RIFIX
- razmijeniti dobre prakse u odnosu unutarnje revizije s financijskom inspekcijom i vanjskom revizijom u zemljama Europe i srednje Azije
- raspraviti o rezultatima ankete te analizirati ostvaren napredak u primjeni dobrih praksi u zemljama članicama, od početka uspostave Radne skupine.

S održanim sastankom navedena Radna skupina prestala je s radom, a dokumenti koji su proizašli njezinim radom će biti objavljeni na stranicama

<https://www.pempal.org>.

Uz navedeno, održan je drugi sastanak Radne skupine za unutarnju kontrolu (18.-19. listopada 2016.)

Ciljevi sastanka bili su:

- raspraviti o modelu COSO 16 načela povezanih s javnim sektorom te ih usporediti s privatnim sektorom
- raspraviti i dogovoriti strukturu načela PEMPAL-a za unutarnju kontrolu koja će odražavati široko iskustvo zemalja, kulturu, zrelost i organizacijsku kulturu
- uspostaviti rječnik termina bitnih za unutarnju kontrolu kako bi se osiguralo istoznačno razumijevanje pojmova od strane svih sudionika, imajući u vidu različitosti u stupnjevima razvoja i svijesti o sustavu unutarnjih kontrola.

Svi navedeni ciljevi su ostvareni, napravljen je plan rada za naredno razdoblje te su definirane aktivnosti, kao i očekivani rezultati od osoba koje su zadužene za vođenje predmetne Radne skupine, a u koju je aktivno uključen i predstavnik Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija.

Sljedeći sastanak Radne skupine za unutarnju kontrolu se planira održati u ožujku 2017. u Budimpešti.

Radionica „Borba protiv prijevare i korupcije“, Ljubljana

U organizaciji Centra izvrsnosti za financije (Center of Excellence in Finance-CEF) u Ljubljani je od 7. do 9. studenoga 2016., održana radionica na temu Borba protiv prijevare i korupcije pod pokroviteljstvom Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske. Na navedenoj radionici sudjelovao je predstavnik Središnje harmonizacijske jedinice, pa ukratko prenosimo sažete informacije s održane radionice.

Radionica je bila interaktivnog tipa u cilju razmjene iskustava sudionika radionice (iz različitih zemalja) uz prezentaciju praktičara i rješavanje konkretnih zadataka modelom timskog rada. Uz navedeno, konkretno su se prikazivali načini rješavanja problema prijevare i korupcije u javnom sektoru uz prikaz razvijenog modela i procesa s postupcima borbe protiv prijevare i korupcije u Kraljevini Nizozemskoj.

Ključni elementi radionice:

- ✓ Pojašnjenje pojma prijevare i korupcije
- ✓ Vrste prijevare i korupcije
- ✓ Zašto se to događa, prijevare i korupcija? - MOTIV
- ✓ Okolnosti koje mogu dovesti do "lošeg ponašanja"
- ✓ Trokut: Motiv – Prilika - Opravdanje
- ✓ Ograničenja za otkrivanje korupcije
- ✓ Uvjeti i razlozi povećanja korupcije
- ✓ „Crvene zastave“ – upozorenja na moguću pojavu pojedine prijevare i/ili korupcije
- ✓ Što možemo učiniti kako bi ograničili korupciju?
- ✓ Prevencija, što organizacije mogu učiniti? - uloga rukovodstva i unutarnje revizije

- ♦ Rukovodstvo - treba kontrolirati rizik od prijevare i korupcije i treba djelovati, ako je potrebno
- ♦ Unutarnja revizija - treba procijeniti (i izvijestiti) o provedbi kontrolnih mjera i procijeniti djeluje li rukovodstvo na odgovarajući način, primjenom uspostavljenog sustava upravljanja rizikom i unutarnjih kontrola
- ✓ Kontrola/rizik od prijevare i korupcije
 - ♦ Analiza rizika
 - ♦ Promjene i utjecaj
 - ♦ Stvaranje pozitivnog kontrolnog okruženja
 - ♦ Provesti kontrole za sprječavanje prijevare i korupcije
- ✓ Tvrde i meke kontrole;
 - ♦ „Tvrde kontrole“: zakoni, procedure, kriteriji, nagrade i kazne u ime rukovodstva/Uprave
 - ♦ „Meke kontrole“: zajedničke vrijednosti i norme, dajući pravi primjer.
- ✓ Sankcije i nagrade

Ključni zaključci radionice

Prijevare i korupcija **nisu iste nepravilnosti – negativnosti** u poslovanju.

Prijevare je - namjerno manipuliranje činjenicama s ciljem da se dobije osobna korist – dobitak.

Korupcija je - zlouporaba javnih ovlasti u svrhu davanja ili primanja “nagrada” (bilo koji oblik mita) za osobnu korist.

- Utjecati na donošenje odluka u tijelima javne vlasti u svoju osobnu korist
- Utjecati na ne provedbu mjera tijela javne vlasti na teret osobne odgovornosti
- Utjecati na ubrzavanje provedbe administrativno-birokratskih procedura za donošenje odluka ili dokumenata u svrhu osobne ili koristi treće osobe ili osoba i za to primanje “nagrade”
- Utjecati na odluke institucija i/ili upravljačkih tijela u svrhu osiguranja protuusluga za osobne potrebe.

PRIJEVARA	KORUPCIJA
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uključene dvije strane (počinitelj - poslodavac ili počinitelj – javni sektor) ◆ Moguća u privatnom i javnom sektoru ◆ Tajnost po definiciji visoka razina ◆ Krađa vrijednih stvari ili nezakonito primanje vrijednih stvari ◆ Kratkoročni učinak, jednokratni gubitak (krađa) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uključene uvijek tri ili više strana (državni službenik, upravljačka struktura javne institucije i treći subjekt korisnik) ◆ Uglavnom javni sektor (monopolne institucije) ◆ Tajnost nije sigurna, po definiciji niska razina sigurnosti ◆ Nepravilno provedene odluke i neprovedene odluke imaju dugoročno negativan utjecaj.

Korupcija je veće „društveno - javno zlo“ (problem) od prijevare što je vidljivo iz rezultata štetnog utjecaja:

a) prijevare je gubitak novca, odnosno raspolaganje s manje novca za planirane javne potrebe države

b) korupcija rezultira dugoročnim i znatno većim financijskim gubicima, utjecajem na gospodarski rast države, dugoročno oštećenje renomiranih tvrtki nositelja gospodarskog rasta države i dr.

Stvaranje pozitivnog kontrolnog okruženja

- ✓ Kultura unutar organizacije

- ✓ Ton na vrhu / Pravi primjer
- ✓ Kako se ponašati u instituciji / Službi / timu?
- ✓ Pozitivne: kontrole su učinkovite
- ✓ Negativni: kontrole nisu učinkovite

Zaključak

- ✓ Trajno negativan utjecaj na stabilnost države, grada ili društva
- ✓ Zaoštriti sankcije
- ✓ Teško je prijevaru i korupciju otkriti zato je potrebno ojačati sustav unutarnjih kontrola što će smanjiti mogućnost (ili spriječiti) da osobe počine prijevaru ili da dođe do korupcije i povećati mogućnost da počinitelj prijevare i korupcije bude otkriven na način da se:
 - ◆ ispravno uspostavi i razvija koncept sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (PIFC) kako bi se osigurao strukturirani i operativni model re-inženjeringa postojećeg okruženja, a posebno nadogradnje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru u skladu s međunarodnim standardima i najboljom praksom EU.
 - ◆ razvija i održava model „tri linije obrane“.

- ♦ Unutarnja revizija kao „treća linija obrane“ u svom radu rješavanja prijevara i korupcije treba primjenjivati sljedeće međunarodne standarde za stručnu provedbu interne revizije 1220.A1;2120.A2 i 2210.A2.

1.5.1. Projekti

Projekt „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“

Kako smo već i ranije najavili početkom veljače 2017. započinje implementacija novog projekta Središnje harmonizacijske jedinice „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“ (Transition Facility-IBE). Projekt vrijedan 550.000,00 EUR provodit će se u suradnji sa odabranim stručnjacima iz Nizozemske i Latvije u trajanju od 12 mjeseci.

Projekt se sastoji od tri komponente:

- ♦ Daljnji razvoj metodologije u sustavu unutarnjih kontrola
- ♦ Jačanje kapaciteta za koordinaciju i razvoj sustava unutarnjih kontrola
- ♦ Promicanje dobre prakse u sustavu unutarnjih kontrola

Ovim projektom želi se potaknuti daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru kroz poboljšanje i unapređivanje metodologije rada s naglaskom na praktičnu primjenu u tijelima javnog sektora promoviranjem dobre prakse i razmjenom iskustva.

1.5.2. Konferencije, seminari, sastanci

12. godišnji seminar unutarnjih revizora

U prosincu 2016. održan je 12. godišnji seminar unutarnjih revizora pod nazivom „Dodana vrijednost unutarnje revizije i kako je mjeriti“.

Seminar je tematski bio usmjeren na potrebu za povećanjem učinkovitosti unutarnje revizije te mjerenjem dodane vrijednosti koju unutarnja revizija može pružiti.

Unutarnji revizori moraju od pripremne faze za izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije kao i kroz sve faze obavljanja pojedinačne revizije razmišljati koja će biti dodana vrijednost revizorskog rada.

Kako bi revizija mogla ostvariti dodanu vrijednost i mjerljiv učinak rada, revizijske aktivnosti moraju biti usmjerene na značajna i rizična područja poslovanja institucije. Nadalje, kroz obavljanje pojedinačne revizije potrebno je utvrditi i kvantificirane (po mogućnosti financijske) posljedice aktualnog stanja u sustavu unutarnjih kontrola, dok će utvrđeni uzroci stanja dati odgovor na pitanje u kojem smjeru revizor treba dati preporuke za unaprjeđenje.

Međutim, tek kada rukovodstvo provede preporuke i kada one u pravom smislu riječi „zažive“ u poslovanju institucije može se mjeriti učinak rada unutarnje revizije. Iz navedenoga je vidljiva nužnost podrške i suradnje rukovodstva institucije i unutarnjih revizora.

Uvodno su predstavljene sljedeće teme:

- ♦ Metodologija i praksa u funkciji mjerljivih učinaka unutarnje revizije
- ♦ Centralizirana funkcija unutarnje revizije i postizanje dodane vrijednost (nizozemsko iskustvo)
- ♦ Daljnji razvoj unutarnje revizije i nova regulativa u potpori razvoja

Također predstavljene su najznačajnije izmjene u međunarodnim standardima za unutarnju reviziju koje se odnose na:

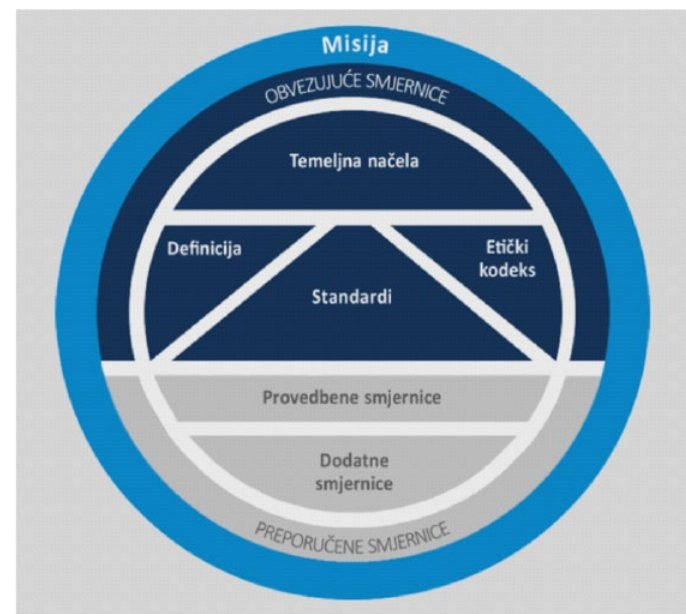
- ♦ promjenu fokusa na učinkovitost unutarnje revizije
- ♦ detaljniju razradu načela za profesionalno obavljanje unutarnje revizije
- ♦ podržavanje svakog standarda provedbenim smjernicama radi postizanja bolje usklađenosti sa standardima
- ♦ drugačiji obuhvat i razradu pojedinih tematskih područja Dodatnim smjernicama (proces, postupci, tehnike, alati).

Od važnijih izmjena treba spomenuti uvođenje dva nova standarda:

- ♦ Standard 1112 – Uloge glavnog internog revizora izvan interne revizije
- ♦ Standard 1130.A3 - Narušavanje neovisnosti ili objektivnosti

Također je došlo do izmjene sljedećih standarda: 1110.A1, 1210, 1312, 1320, 1321, 2000, 2010, 2050, 2060, 2100, 2110, 2200, 2201, 2210.A3, 2230, 2330, 2410 i 2450.

Grafičko rješenje novih standarda:

U dijelu prezentacija koje su se odnosile na pripremu strateških planova polaznici su detaljnije upoznati sa:

- ♦ neophodnim pripremnim radnjama za pripremu strateškog plana
- ♦ važnosti suradnje unutarnje revizije s rukovodstvom i jedinicom za financije
- ♦ korištenjem registra rizika, financijskim planovima i mapama procesa
- ♦ ciljevima institucije i mogućim strateškim dokumentima
- ♦ suradnjom s vanjskom revizijom

a u svrhu izrade kvalitetnijeg strateškog plana unutarnje revizije.

Kao faktori rizika pri izradi strateških planova istaknuti su:

- ♦ financijska značajnost područja
- ♦ trendovi porasta ili smanjenja financijskih pokazatelja
- ♦ složenost procesa
- ♦ izloženost penalima i kaznama zbog pojedinačnih ili sustavnih grešaka
- ♦ složenost regulative
- ♦ neprovođenje preporuka vanjske i unutarnje revizije
- ♦ međusobna neusklađenost strateških, programskih i operativnih ciljeva institucije
- ♦ slabosti i nedostaci u sustavima unutarnjih kontrola

Obradom teme „Postizanje rezultata i ostvarivanje ciljeva poslovanja trgovačkih društava u vlasništvu JLP(R)S“ koju je prezentirala predstavnica Državnog ureda za reviziju polaznici su detaljnije upoznati s načinom pripreme Državnog ureda za reviziju kod obavljanja revizije učinkovitosti te s najznačajnijim nalazima iz obavljene revizije odnosno slabostima u poslovanju trgovačkih društava.

Prezentacije s održanog seminara dostupne su na:

<http://www.mfin.hr/hr/12-seminar>.

Ovim putem zahvaljujemo svim izlagačima koji su odvojili vrijeme za sudjelovanje na predmetnom seminaru kako bi svoja iskustva i znanja podjelili s prisutnim unutarnjim revizorima u javnom sektoru.

2.

ZANIMLJIVOSTI U IV. KVARTALU 2016. GODINE

Upute za izradu Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. i projekcija za 2018. i 2019.

Radi održavanja izvanrednih parlamentarnih izbora Vlada Republike Hrvatske je tek 28. studenoga 2016. usvojila Smjernice za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2017. i projekcija za 2018. i 2019. Sukladno Zakonu o proračunu (Narodne novine, br. 87/08, 136/12 i 15/15) Ministarstvo financija na temelju Smjernica, dostavlja proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna Upute za izradu prijedloga državnog proračuna.

Uputa sadrži razradu metodologije za izradu prijedloga financijskog plana koja je propisana Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima se regulira provedba Zakona, ponajprije Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 26/10 i 120/13) i Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, broj 124/14, 115/15 i 87/16).

Navedena Uputa dostupna je na internetskim stranicama Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/priprema-proracuna>.

U Narodnim novinama, br. 87/16 donijete su Izmjene Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu – promjene ekonomske klasifikacije

Dana 29. rujna 2016. stupile su na snagu izmjene i dopune Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine, br. 87/16), a u procesu planiranja proračuna i financijskih planova primjenjivat će se u računovodstvenom evidentiranju od siječnja 2017. Ove izmjene i dopune odnose se u najvećem dijelu na prijenose EU sredstava te prijenose unutar općeg proračuna, a pripremljene su s ciljem otklanjanja nedostataka koji su se pokazali kod primjene računskog plana za proračunsko računovodstvo.

Prijenosi EU sredstava - U računskom planu otvorene su nove podskupine računa i to podskupina 639 za evidentiranje prihoda odnosno 369 za evidentiranje rashoda za prijenose EU sredstava između proračunskih korisnika istog proračuna. Ove podskupine računa koriste se iznimno u slučaju kada proračunski korisnici na temelju provedenih natječaja prenose EU sredstva drugim proračunskim korisnicima u nadležnosti istog proračuna, kada jedan od njih ne posluje preko jedinstvenog računa državnog proračuna.

U okviru podskupine 638 Pomoći temeljem prijenosa EU sredstava uvedeni su novi osnovni računi za praćenje prihoda od prijenosa EU sredstava između korisnika različitih proračuna, a ne samo državnog proračuna. Ove račune prihoda uglavnom će koristiti subjekti izvan sustava središnje države, odnosno jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te njihovi proračunski i izvanproračunski korisnici.

Prijenosi unutar općeg proračuna - kako bi se omogućilo ispravno praćenje i eliminiranje međusobnih prijenosa u postupku konsolidacije, otvorene su nove podskupine, odjeljci i osnovni računi za evidentiranje prijenosa sredstava između proračunskih korisnika u nadležnosti istog proračuna i na приходovnoj (639) i na rashodovnoj (369) strani. Za ove prijenose sredstava između proračunskih korisnika do sada nije bio predviđen račun u računskom planu. U ovom slučaju važno je naglasiti da se ovi prijenosi odobravaju samo u iznimnim slučajevima kada proračunski korisnici prime ili daju sredstva drugim proračunskim korisnicima u nadležnosti istog proračuna na temelju propisa ili natječaja, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva financija.

Najvažnije promjene u poreznom sustavu Republike Hrvatske predložene poreznom reformom

U Narodnim novinama, br. 115/16., objavljeno je 15 novih zakona koji čine cjelinu reforme poreznog sustava Hrvatske. Neki zakoni iz paketa propisa su novi zakoni, a za neke su porezne oblike promjene predložene u formi izmjena i dopuna sada važećih zakona.

Riječ je o sljedećih 15 zakona:

1. Zakon o porezu na dohodak – novi
2. Zakon o doprinosima - izmjene i dopune
3. Zakon o porezu na dobit – izmjene i dopune
4. Zakon o porezu na dodanu vrijednost – izmjene i dopune
5. Zakon o porezu na promet nekretnina – novi
6. Zakon o lokalnim porezima – novi
7. Zakon o trošarinama – izmjene i dopune
8. Zakon o posebnom porezu na cestovna motorna vozila - izmjene
9. Opći porezni zakon – novi
10. Zakon o administrativnoj suradnji na području poreza – novi
11. Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom – izmjena
12. Zakon o Poreznoj upravi – novi
13. Zakon o Carinskoj službi – izmjene i dopune
14. Zakon o poreznom savjetništvu – izmjene i dopune
15. Zakon o upravnim pristojbama – novi

Većina propisa stupa na snagu i počinje se primjenjivati od 1. siječnja 2017., a samo će se neke odredbe primjenjivati od 1. siječnja 2018.

Ciljevi koji se namjeravaju postići poreznom reformom mogu se sažeti u šest najvažnijih:

1. Smanjenje ukupnog poreznog opterećenja
2. Poticanje konkurentnosti gospodarstva
3. Izgradnja socijalno pravednijeg poreznog sustava
4. Stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav, što podrazumijeva ukidanje nekonkurentnih poreznih rashoda (izuzeća, olakšica i oslobođenja koji moraju imati točno određenu svrhu, biti pravilno i ciljano odabrani, utemeljeni na realnim potrebama te usklađeni s ekonomskim i socijalnim ciljevima)
5. Pojednostavljenje i pojeftinjenje porezne administracije - smanjenje troškova vođenja evidencija te ukidanje pojedinih obrazaca
6. Promjena uloge Porezne uprave – partnerski servis građana i poduzetnika

3. NAJAVLJUJEMO

Objava izvotka iz Registra jedinica za unutarnju reviziju i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Temeljem Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra jedinica za unutarnju reviziju i registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor (Narodne novine, br. 42/16), Središnja harmonizacijska jedinica će u siječnju 2017. na mrežnoj stranici Ministarstva financija objaviti izvadak iz Registra jedinica za unutarnju reviziju i Registra ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Podaci koje će izvadci sadržavati navedeni su u članku 9. ovog Pravilnika i objavit će se zaključno sa stanjem na 31.12.2016.

Ažuriranje i nadopuna podataka u Registru jedinica za unutarnju reviziju obavlja se putem elektroničkog obrasca dostupnog na: <https://e-upitnik.gov.hr/index.php/623766/lang-hr>.

Navedeni elektronički obrazac je trajno objavljen na mrežnoj stranici Ministarstva financija i rukovoditelji unutarnje revizije, odnosno imenovani unutarnji revizori su ga dužni dostavljati u slučaju bilo koje promjene u podacima u roku od 8 dana.

Poziv za dostavu podataka za potrebe nadopune i ažuriranja podataka u Registru ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor upućen je svim ovlaštenim unutarnjim revizorima za javni sektor u prosincu 2016.

Podsjećamo da su ovlašteni unutarnji revizori u slučaju promjene u podacima vezanim uz radno mjesto obavezni pisanim podneskom (e-mailom/dopisom) obavijestiti Središnju harmonizacijsku jedinicu o promjeni.

Katalog izobrazbe za 2017.

Katalog izobrazbe za 2017. biti će objavljen u veljači 2017. na:

<http://www.mfin.hr/hr/pifc>.

Prijave za pohađanje modula/radionica kao i u proteklom razdoblju vršit će se isključivo po pozivu Središnje harmonizacijske jedinice.

Novi standardi za stručnu provedbu unutarnje revizije

Kao što smo već ranije najavljivali od 1. siječnja 2017. stupaju na snagu izmijenjeni međunarodni standardi za stručnu provedbu unutarnje revizije.

Najznačajnije promjene standarda odražavaju stalne promjene i razvoj uloge i odgovornosti rukovoditelja unutarnje revizije. Dva nova standarda usmjerena su ka rastućim zahtjevima i mogućem utjecaju na nepristranost i objektivnost rukovoditelja unutarnje revizije. Ostale izmjene u standardima rezultat su usklađivanja s temeljnim načelima za profesionalno obavljanje unutarnje revizije kao osnovnim načelima profesije.

Hrvatski institut internih revizora (HIIR) preveo je standarde na hrvatski jezik te su isti objavljeni na:

<https://global.theiia.org/standards-guidance/mandatory-guidance/Pages/Standards.aspx>

Kao što je već navedeno na 12. godišnjem seminaru unutarnjih revizora u javnom sektoru održana je prezentacija o novostima koje donose izmijenjeni međunarodni standardi te da je prezentacija dostupna na internetskim stranicama Ministarstva financija.

HIR je najavio da će i nadalje pratiti novosti vezane uz novi međunarodni okvir profesionalnog djelovanja te će, sukladno rokovniku objave provedbenih smjernica pravovremeno iste prevesti i objaviti na hrvatskom jeziku.

4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte

shj@mfin.hr

KLASA: 131-01/16-01/14

URBROJ: 513-08-03-16-7

Zagreb, 28. prosinca 2016.